

**Kiemelések a 2012. január havi berlini szakdiplomata jelentésből
„Hírek a szakdiplomatóktól” rovat számára
Környezetvédelem**

2011. évi német környezetgazdasági jelentés

A Szövetségi Környezet-, Természetvédelmi és Reaktorbiztonsági Minisztérium (BMU), valamint a Szövetségi Környezetvédelmi Hivatal (UBA) január 31-én tette közzé a **2011. évi környezetgazdasági jelentését** (*Umweltwirtschaftsbericht 2011*). A közel 200 oldal terjedelmű dokumentum 2009. után a második kiadvány, ami a német környezetgazdaság helyzetéről, az előtte álló kihívásokról és a perspektívákról ad részletes áttekintést, a 2011. szeptemberi állapotnak megfelelően. **Négy nagy fejezetben** a következő témakörökkel foglalkozik, ill. azok címei az alábbiak:

- I. Környezetvédelem gazdasági faktor – adatok, tények, trendek
- II. Fenntartható gazdálkodás
- III. Zöld jövőbeni piacok
- IV. Súlyponti téma – erőforrás megőrzés

Az anyagból megállapítható, hogy a **németországi környezetgazdaság jelentősége az utóbbi tíz évben folyamatosan nőtt**. Ezen a területen tevékenykedő cégek **nemzetközi összehasonlításban is meg tudták erősíteni a vezető szerepüket**. Mindez számokkal alátámasztva: A környezetvédelmi javak és szolgáltatások átlag feletti növekedése eredményeképpen, mára ezen terület termelési értéke közel 76 Mrd € nagyságrendű. A környezetvédelmi eszközök, technológiák exportja tekintetében Németország világelső, 15,4 %-os piaci részesedéssel. Az ágazatban foglalkoztatottak száma elérte a 2 millió főt.

Dr. Norbert Röttgen szövetségi szakminiszter szerint, a német **„energiafordulat” – a zöld energiaszektor erőteljes fejlesztése**, a nukleáris erőművek gyorsított ütemű leállítása mellett – még inkább **felgyorsítja** ezt a folyamatot. Mivel a megújuló energiák felhasználása nem csak Németországban, hanem világszerte dinamikusan nő, ezen terület gépei, berendezései iránti nagy kereslet az azokat gyártó német cégek számára komoly esélyt jelentenek. A miniszter azt is kiemelte, hogy a környezetvédelmi szakterület folyamatos és rendkívül intenzív kutatási és fejlesztési tevékenységet igényel. Ezért az a szövetségi szaktárca ez évi kutatási kerettermében is prioritásként szerepel.

A környezetgazdasági jelentésből az is megállapítható, hogy Németország a „gazdaság és a társadalom ökológiai korszerűsítése”, a zöld gazdaság irányába fejlődés területén, már eddig is komoly eredményeket ért el, a fenntartható növekedés mind jellemzőbbé válik. Néhány példa az előbbiekből alátámasztására:

1990 és 2010 között az energiatermelékenység 38,6 %-kal, a nyersanyag termelékenység pedig 46,8 %-kal nőtt. A légszennyező anyagok kibocsátása

ugyanezen időszak alatt 56,4 %-kal csökkent. A hulladékgazdálkodás tekintetében is példaértékű eredményeket értek el, az újrahasznosítási arány az építési hulladékok esetében kerekén 90 %, a kommunális és ipari hulladékoknál 63 %.

A dokumentum a szövetségi szakminisztérium honlapjáról letölthető: www.bmu.de („Wirtschaft und Umwelt” témák között).

Újratermelődő Nyersanyagok Szakügynökség (FNR) éves beszámolója

A Mecklenburg – Előpomeránia tartományi Gülzow-ban található **Újratermelődő Nyersanyagok Szakügynökség (FNR)** 2010/2011 időszakra vonatkozó, január második felében megjelent **éves beszámolójában** (*Jahresbericht 2010/2011*) szerepel, hogy a múlt év június 30-i állapot szerint, az Ügynökség kerekén **160 M € összegben, összesen 435 folyó projekt megvalósításához rendelkezik pénzügyi forrással**. Az a korábbi időszakhoz viszonyítva 38-al több programot és 5,5 M € többlet forrást jelent. A keret 43 %-a a biogáz témakörre jut, a vegyi-műszaki területre pedig a forrás 39 %-át fordítják. A maradékot elsősorban a közvéleményt tájékoztató, a fogyasztók informálását szolgáló tevékenységre használják fel.

A szövetségi kormány kezdeményezésére, 1993-ban megalapított FNR feladata segíteni az újratermelődő nyersanyagok kutatását, fejlesztését, demonstrációs projektek megvalósítását, kapcsolatos technológiák piaci bevezetését, valamint szakmai információk közzétételével a közvélemény tájékoztatása. Az ügynökség a Szövetségi Élelmezési, Mezőgazdasági és Fogyasztóvédelmi Minisztérium (BMELV) újratermelődő nyersanyagokkal kapcsolatos támogatási programjának a megvalósítója, de amellet egyéb forrásokkal is rendelkezik, a gazdaság szereplői is adnak megbízásokat.

A szövetségi szakminisztérium megbízásából az idei berlini Nemzetközi Zöld Hét (IGW) keretében, január 24-én írt alá az **FNR ügyvezetője az orosz energiaügynökség (REA), valamint az orosz energiaszolgáltató (FESCO) vezetőivel egy együttműködési megállapodást**. Annak révén (német know-how, technológia) akarják **Oroszországban a fokozottabb bioenergia hasznosítást elérni**. Megjegyzem, hogy a BMELV-től kapott feladat alapján, az FNR már 2009 óta koordinál egy biomassza – súlypontban energetikai – hasznosítási projektet Oroszországban és Ukrajnában. A szakértők szerint, Oroszországban hatalmas, és jelenleg szinte teljesen kihasználatlan a bioenergia potenciál. Egyedül a mezőgazdaságban keletkező évenkénti mellékterméket, hulladékot több mint 600 M tonnára (szárazanyagban 200 M t) becsülik.

Megemlítem továbbá, hogy **2011-ben Németországban az újratermelődő nyersanyagok termőterülete 2,28 M hektárra bővült**, ami egy év alatt 130 e ha növekedést jelent. Azon belül az energianövények területe 1,97 M hektárt tett ki.

A zöldenergia térnyerése

A Német Mezőgazdasági Társaság (DLG) január havi folyóiratában (DLG-Mitteilungen) megjelent, az Energia- és Vízgazdasági Szövetségtől (BDEW) származó adatok azt mutatják, hogy **múlt évben a megújuló energiák Németország második legfontosabb energiahordozójává léptek elő**. Azok aránya (19,9 %) első alkalommal haladta meg a kőszénét (18,7 %) és az atomenergiáét (17,7 %). Első helyen a barnaszén áll, aminek részesedése 24,6 % volt.

A megújuló energiákon belül a legmagasabb a szélenergia aránya. Az a teljes energiafelhasználás 7,6 %-át adja, a biomasszáé 5,2 %, míg a nap- és a vízenergia egyenként 3-3 %-ot, az egyéb (kommunális hulladék) 1,1 %-ot képvisel.

A mezőgazdaság, a természetvédelem és a turizmus szoros kapcsolata

Baden-Württemberg tartomány mezőgazdasági minisztere, Alexander Bonde azt szeretné elérni, hogy **a mezőgazdaság, a természetvédelem és a turizmus, mint „bűvös háromszög”, a jövőben stratégiaileg összekapcsolódjon** és az általa vezetett minisztérium irányítása alá tartozzon. *Megjegyzem, hogy a tartományban a múlt év tavaszi választásokat követően Zöldek-SPD koalíciós kormány alakult. Mind a mezőgazdasági, mind a környezetvédelmi tárcát a Zöldek pártjához tartozó politikus vezeti. A hivatalos elnevezések: Vidéki Térségi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium, valamint Környezet, Klíma és Energiagazdasági Minisztérium.* A miniszter azzal érvel, hogy a tartománynak még mindig több mint 80 %-a mező- és erdőgazdasági terület, ezért fontos a biológiai sokféleség megőrzése. Amellett a természet-turizmus mind kedveltebb, amihez Baden-Württemberg kiváló adottságokkal rendelkezik.

Bonde miniszter – aki **ez évben a 16 tartomány szakminisztereiből álló un. Agrárminiszteri Konferencia elnöke is egyben – országos szinten is szorgalmazni akarja** a három terület szorosabb összekapcsolását. Szerinte a tartományi kormány erősíteni és fejleszteni akarja a természet-turizmust azáltal is, hogy kibővíti a védett területeket. Amellett a számos történelmi város és a vonzó tájak, a kiváló regionális termékek kínálatával nagy potenciált jelentenek. A tartomány területének már közel egyharmada elismert natúrpark. Azok a területek modellrégióként szolgálnak többek között a természet- és tájvédelemben a fenntartható regionális fejlesztés, a természetvédelmi oktatás és nevelés, valamint a fenntartható és természetbarát turizmus tekintetében.

Berlin, 2012. február 16.

Dr. Sulyok Ferenc
nköv. tanácsos